

א' אדר ה'תשע"ח 16.2.18

מגזין מס' 466

ערב שבת פרשת תרומה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר כלב

החייב כספך

לדרוש מעצמי ולא מזולתי

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב כלב

אמר שלמה המלך - "אל תהי צדיק הרבה, למה תישומם...". מוזר שהחכם באדם מבקש מאיתנו לא להיות צדיקים, תמיד חשבנו שזו הרי המטרה הסופית...?

אלא שהדגש הוא על המילה 'הרבה' - לפעמים אנחנו נכנסים למצב רוח של צדיקות מיוחדת, ומציבים דרישות קיצוניות לסביבה שלנו, לכאורה בשם איזה אידאל נעלה.

ההתעלות הרוחנית והשאיפה לשיפור, הן חיוביות מאוד כשלעצמן, אבל הן צריכות להתחיל קודם כל במגמה של שלום.

לידור חי בימי חמולי בלעה 21:30 באתר וביוטוב

סדר תניא

עזרה ראשונה לנפש

YouTube f

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור ידופק לימודי קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:15 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי

באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com.

הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

ז' אדר – יום הולדתו ופטירתו של משה רבנו מנהיגם של ישראל – מקבל התורה מפי הגבורה.

בבואו לגזור גזירת השמדה על ישראל, חשב המן הרשע שהעיתוי המוצלח לביצוע הגזירה הוא חודש אדר שמזלו רע לישראל מחמת מיתת מנהיגם בחודש זה. אמנם על כך כבר אמרו חז"ל: "תנא, כיון שנפל פור (הגורל) בחדש אדר שמח שמחה גדולה, אמר: נפל לי פור בירח (בחודש) שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת ובשבעה באדר נולד".

"טוב יום המוות מיום היוולדו"

חז"ל מגלים כי משה רבנו נולד בשבעה באדר וביום זה גם נפטר. בהקשר זה מסופר בגמרא שהמן הרשע הפיל גורל בין חודשי השנה, כדי לבחור את החודש המתאים ביותר לביצוע גזירת ההשמדה. "כיון שנפל פור בחודש אדר, שמח שמחה גדולה. אמר: נפל לי פור בירח שמת בו משה. ולא היה יודע שבשבעה באדר מת, ובשבעה באדר נולד". ומפרש רש"י את טעותו: "כדאי הלידה שתכפר על המיתה".

מדברי הגמרא משמע שמצד יום המוות ישנה ניתנת מקום לגזירת המן, ושטעותו היתה שלא ידע שמשה רבנו גם נולד בז' באדר, דהיינו שיום הלידה מכפר על יום המיתה.

הדבר מעורר שאלה: הלוא נאמר "טוב... יום המוות מיום היוולדו", ומסביר המדרש מדוע יום המוות טוב מיום לידתו של אדם: "ביום שנולד בו, אין אדם יודע מה מעשיו", ואילו בפטירתו של צדיק אנו יודעים ש"יצא מן העולם בשלום". מהי אפוא מעלתו של יום לידת משה רבנו, שיש בכחו לכפר על יום מיתתו?

אצל משה רבנו הגוף אינו מסתיר

הסבר הדבר טמון בייחודו של משה רבנו גם לגבי

צדיקים אחרים. כשנולד משה נאמר: "ותרא אותו כי טוב הוא", ואומרים חז"ל: "בשעה שנולד משה, התמלא הבית כולו אור". 'בית' רומז לגוף האדם – ביתה של הנשמה. והיינו שאצל משה רבנו, מיד בלידתו התמלא ה'בית' – הוא גופו הגשמי – באור נשמתו הגדולה.

בדרך כלל, הגוף הגשמי מסתיר ומחשיך על אור הנשמה, אשר על כן מוטל על מרבית בני האדם לעסוק כל ימי חייהם בהסרת ההסתרים של הגוף על מנת לגלות את אור נשמתם. זהו יתרונו של "יום המוות" על "יום היוולדו", שהרי בסוף ימיו יודעים אנו אם (ועד כמה) הצליח האדם לגלות את אור נשמתו על ידי הסרת ההסתרים שמצד הגוף; אולם אצל משה רבנו, בשונה משאר בני האדם, מצד גודל נשמתו, האירה הנשמה את גופו בלי שום הפרעות מיד עם לידתו.

אור בלתי מוגבל שאינו נתון לשינויים

למרות שגם אצל משה רבנו עצמו ישנו היתרון האמור של יום המוות על יום הלידה – בעוד שביום הלידה נמצאות כל מעלותיו וסגולותיו בכח ועדיין לא באו לידי פועל, הרי ששלימות עבודתו להביא אל הגילוי ניכרת ובאה לידי ביטוי (דוקא במהלך שנות חייו ועד שמגיעה לשיאה) בשעת הסתלקותו.

אף על פי כן, דוקא אצלו, מבחינת אור נשמתו הבלתי

מוגבלת והבלתי נתונה לשינויים, יש יתרון מיוחד ביום הלידה על יום המוות. אור זה מגלה ומבטא את עוצמתה של נשמתו הגדולה, שדבר אינו יכול להגבילה ולהסתירה.

אין סופיותה של נשמת משה

עתה יובן מדוע דוקא יום לידתו של משה רבנו הפר את גזירת המן. עם כל מעלתו של יום ההסתלקות, בכל זאת ענין ההסתלקות מבטא ענין שלילי – הפסקת החיים הגשמיים בעולם הזה. מכאן היה יכול להשתלשל שורש

ומקור לגזירתו של המן.

ומכיון שבחודש אדר גם נולד משה, הרי ש"כדאי הלידה שתכפר על המוות" – יום הלידה 'מכפר' ומסיר את הענין השלילי של יום המוות. יום לידתו של משה מבטא את אין סופיותה של נשמתו, שאינה מוגבלת ואינה משתנה על ידי נסיבות חיצוניות כלשהן. לכן, גם העובדה שמשה רבנו מת, אינה פוגמת בהארת נשמתו ובזכות הנצחית שהוא מעניק לעם ישראל עד סוף כל הדורות.

(מעובד מתוך הספר "שלחן שבת",

על פי 'ליקוטי שיחות' כרך כ"ו)

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

הסיפור השבועי

לקח לדורות

קולניות. מאז לא ההין איש ממשפחת רדזיוויל לדבר סרה בצדיק.

נכדת המגיד נהנתה מאותו יחס של כבוד, שלא פג עם השנים. רעות של ממש נקשרה בינה ובין הדוכסית השכנה, ועשירי האזור חפצו להיכנס עמה לשותפויות עסקיות. בזכות תבונתה ואישיותה הצליחה הרבנית לעשות חיל במסחר וצברה ממון רב. היא אף זכתה לפטור ממגבלות הסחר והתעסוקה שהוטלו על היהודים במדינה, ואפילו במסדרונות השלטון בעיר הבירה פטרבורג נטו לה חסד.

באותה שבת, בניגוד להסכם, יצאו הנסיכים בדהרה אל תוך יערות אחוזתה של הרבנית. פתאום נחרד הנסיך רדזיוויל לגלות באופק את ביתה של הרבנית. נורת אזהרה נדלקה במוחו העייף, הלום היין. הנדר המשפחתי, שנשמר באדיקות שנים רבות, צף מול עיניו. הוא ביקש לבלום את סוסו, אך אז הגיעו לאוזניו קריאות השמחה של עמיתיו הנסיכים, והוא החליט להמשיך.

החבורה הגיעה למעבה היער. הרוכבים ירדו מן הסוסים ומיהרו לתפוס עמדות מסתור שמהן יארבו לחיות המשוטטות ביער. לא חלף זמן רב ואת שלוות בוקר השבת פילחו יריות רובי הציד של הנסיך וחבורתו. מדי פעם בפעם נשמעו צהלות שמחה על עוד חיה שנפלה שדודה לתאוות הציד של החבורה. זמן רב בילו במרדף אחרי שוכני היער. כשהתעייפו, יצאו עם השלל בחזרה לאחוזתה.

הנסיך רדזיוויל, שכבר לא היה צעיר לימים, השתרך בכבדות בדרכו לעבר סוסו, ולפתע נחרד למראה דובה גדולה השועטת לעברו. הנסיך ירה אל חיית הטרף, אך החטיא. "זה סופי", חשב בבעתה, "זה העונש על הפרת ההסכם עם משפחת הצדיק".

כל הלילה נשמעו מצהלות החוגגים בארמונו המפואר של הנסיך הפולני רדזיוויל. האורחים רמי המעלה שהוזמנו אל האחוזה התהללו והשתכרו. הם מילאו את בטנם במעדנים משובחים, לגמו משקאות חריפים ממיטב התוצרת, ובטוב לבם במשתה קמו ופצחו בשירה ובריקודים שנמשכו עד אור הבוקר.

כשמיצו את הבילוי בין כותלי הארמון החליטו לצאת למסע ציד במרחבים המוריקים שסביבותיו. הם פנו ליערות אחוזת קולונדה, שהיתה בבעלות הגבירה היהודייה המפורסמת, הרבנית שרה דבורה מקוז'ניץ ומסטולין, נכדתו של המגיד מקוז'ניץ. "קדימה, לקולונדה!", רעמו הקולות בהתלהבות.

קשרי ידידות אמיצים נרקמו בין חצרה של הרבנית ובין משפחת האצולה הפולנית. הרבנית לא מנעה מהנסיך לצוד ביערות הענקיים של אחוזתה, אלא שבוקר זה לא היה יום חולין רגיל, אלא שבת המלכה. בין הצדדים היתה הסכמה שביום הזה אין לקיים מסעות ציד באחוזה.

שנים רבות קודם לכן התהדקו היחסים המיוחדים בין משפחת רדזיוויל לבית קוז'ניץ. זה היה עוד בימי חייו של המגיד מקוז'ניץ, בעקבות מעשה אימים שאירע לאחד מבני משפחת האצולה, ובעקבותיו רחשו למגיד כבוד והערצה, ונזהרו זהירות חמורה מלפגוע בצדיק ובבני עמו. זה היה כאשר שמו של הצדיק החל להתפרסם בכל האזור כאיש פלא, שברכותיו מרפאות חולים ופוקדות עקרות. שמעו הגיע עד בית משפחת רדזיוויל ואחד הנסיכים, שפקפק בכוחו של הרבי, החליט להעמיד פנים שחלה במחלת הכלבת ובא לבקש את ברכת הצדיק.

אך יצא האיש מאת הצדיק החל פתאום לנבוח ככלב. דבר לא הועיל, והאיש בילה את שארית ימיו בנביחות

הרבנית הביטה בדאגה בסבלו של האיש, ומיהרה אל החצר הפנימית, שם היו ילדיה – מי שלימים יהיו הרבי מקוז'ניץ והרבי ה'ינוקא' מסטולין. היא נועצה בהם וחזרה אל הנסיך ובידיה חליטת עשבים מיוחדת, בעלת סגולה לרפא חולים.

בעודה משקה את הרוזן הגוסס, אמרה באוזניו: "מתפללת אני שבעזרת השם תבריא ותחזור לאיתנך. ואולם מבקשת אני ממך, זכור את המעשה הזה, והקפד תמיד להיטיב עם בני עמי. אנא, הבטח לי שגם תצוה זאת לבניך ולבני בניך". הנסיך נאנח והנהן בהסכמה. זמן רב ארכה החלמתו של הנסיך רדזיוויל. הוא זכה לשרוד מן הפציעה הקשה, אך צליעה ברגלו הוסיפה ללוות אותו עד יומו האחרון. את הבטחתו לא שכח, והוא וצאצאיו רחשו כבוד לבית קוז'ניץ וליהודים בכלל.

(על-פי 'שנינו במגינים')

(מתוך העלון השבועי **שיחת השבוע**)

זעקותיו של הנסיך המותקף על ידי הדובה החישו אליו במהירות את חבריו הציידים. בלי שהיות ירו בחיה ומיהרו להגיש עזרה לנסיך הפצוע.

"קחו אותי אל הרבנית", מלמל הנסיך בשארית כוחותיו. הוא הועמס על עגלה מהירה, וזו החלה לדהור לעבר ביתה של הרבנית מקוז'ניץ. בינתיים הנסיך איבד דם והכרתו החלה להתערפל. כשהגיעו סוף סוף אל שער החצר, גילו שהוא סגור ומסוגר. שבת היום והאחוזה שובתת.

משרתי החצר הבחינו בנסיך הפצוע, פתחו לפניו את השער והביאו אותו לפני הרבנית. "אנא רבנית", זעק הנסיך במר לבו, "צווי למשרתיך שיירו בי. יודע אני שחטאתי לסבך, ולכן ניתן לי עונש מר זה. אנא שימי סוף לייסורי!".

התחדשנו!
בוטאו לבקר
באתר המשודרג
Www.tanyaor.com

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת תרומה

”ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם”

לאחר מתן תורה מצוה הקב"ה את בני ישראל לבנות מקדש. לפני הכניסה לארץ והתיישבותם בה דרך קבע, יהיה המקדש משכן ארעי. בהיותו עשוי בעיקרו מקרשים ויריעות מעורות בעלי חיים, יקל על בני ישראל לפרקו ולהקימו שוב ושוב מחדש בכל מסעותיהם במדבר.

תחילה מצוה ה' את בני ישראל לתרום את הדרוש להקמת המשכן. התרומות הנדרשות הן י"ג-ט"ו מיני חומרים: מתכות - זהב, כסף ונחושת. בדים - תכלת, ארגמן, תולעת שני, שש ועיזים, עורות אילים צבועים אדום, עורות תחשים ועצי שיטים. שמנים בשמים ואבני חן. כל אלה ישמשו להקמת המשכן, לייצור כליו, לבגדי הכהונה ולהכנת שמן המשחה וקטורת הסמים. את תבנית המשכן, על כל פרטיו המדוייקים, הראה הקב"ה למשה בהיותו לבדו בהר סיני.

תיאור תבנית ארון העדות, הכפורת והכרובים

בקודש הקודשים, המקום המקודש ביותר במשכן, יעמוד הארון ובו יונחו לוחות הברית. הארון (אורכו שתי אמות, רוחבו וגובהו אמה וחצי) הבנוי מעצי שיטים, יהיה עשוי כארגז הפתוח בחלקו העליון. ארון זה יולבש בחצוניותו בתוך ארון תואם עשוי זהב, ובפנימיותו יולבש ארון נוסף אף הוא מזהב. כך שהארון יהיה מצופה זהב "מבית ומחוץ".

סביב לשפתו העליונה של הארון יהיה זר זהב ובארבע פינותיו יקבעו טבעות זהב. בתוך הטבעות יוכנסו הבדים

(מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) בהם ישאו בני ישראל את הארון במהלך מסעותיהם. על גביו תכסה כפורת זהב שתסגור עליו. מעל מכסה הכפורת תהיינה שתי דמויות, בעלות כנפיים פרושות (המסוככות על הארון) ולהן פני תינוק, הנקראים כרובים "ופניהם איש אל אחיו".

לאחר הקמת המשכן, אומר הקב"ה למשה, תתגלה הנבואה במקום זה במשכן, מבין שני הכרובים שבקודש הקודשים.

תבנית השולחן וכליו

בהיכל יעמוד שולחן אף הוא עשוי מעצי שיטים ומצופה זהב טהור. אורכו שתי אמות, רוחבו אמה וגובהו אמה וחצי. גם לשולחן יהיה מסגרת זר זהב וכן ארבע טבעות זהב שייקבעו ברגליו, בהם יוכנסו הבדים (מוטות מעצי שיטים מצופים זהב) באמצעותם ישאו בני ישראל את השולחן.

על גבי השולחן יונחו "לחם הפנים" (שניים עשר לחמים הנקראים פנים על שם שמראם שווה משני צידיהם). כלי השולחן - קערות, כפות, ועוד - יהיו כולם עשויים זהב טהור.

תבנית המנורה וכלי שימושה

בהיכל תעמוד גם מנורת זהב גדולה בעלת שבעה קנים - היוצאים באלכסון משני צידי הקנה המרכזי, שלושה קנים מכל צד. המנורה המקושטת והמעוטרת עשויה כולה מקשה אחת - גוש זהב אחד ממנו מקישים בקורנס את צורת המנורה על כל קישוטיה. גם כלי השרת -

המלקחיים והמחתות (המשמשים לעבודת המנורה, הדלקתה וניקיונה), יהיו עשויים כולם זהב טהור.

יריעות המשכן השונות

המשכן, אורכו שלושים אמה (כ-15 מטרים) ורוחבו עשר אמות (כ-5 מטרים), יהיה מכוסה מעליו ומצדיו על ידי עשר רצועות בד המחוברות ליריעה אחת. על גבי יריעות הבד תהיינה ארוגות דמויות "מעשה חושב", מכמה מיני חוטים לתפארת. על גבי יריעות הבד יונחו, כמכסה עליון, יריעות (עשויות באותה מתכונת) מעורות עיזים. ועליהן יונח כיסוי נוסף עשוי יריעות מעורות אילים צבועים אדום ומעורות תחשים. רצועות היריעות (כולן בעלות מידה קבועה) תחוברנה ליריעה אחת על ידי חמישים לולאות בד וקרסי זהב.

קרשי המשכן, בריחיהם ואדניהם

בנין המשכן (דפנותיו) יהיה עשוי קרשי עצי שיטים עומדים מצופים זהב. גובהו של כל קרש עשר אמות כגובה המשכן (כ-5 מטרים) ורוחבו אמה וחצי (כ-0.75 מטר). הקרשים יחברו זה לזה באמצעות בריחים מצופים אף הם זהב, ובסיסייהם (בסיסי הקרשים) יהיו מונחים בתוך אדני כסף. מוט רוחבי פנימי ומוטות רוחביים חיצוניים יחברו את הקרשים כולם לכלל דפנות.

הפרוכת, סדר כלי המשכן ומסך הכניסה

פרוכת הבד המבדילה בין קודש הקודשים [חלקו הקדמי (מערבי) המקודש ביותר של המשכן] ובין ההיכל (קודש), תהיה עשויה אף היא מיריעות ארוגות "מעשה חושב כרובים" (אריגה מעוטרת ומקושטת). את הפרוכת יתלו על מוט המונח על גבי ארבעה עמודי עץ מצופים זהב ובראשיהם ווים עשויים זהב.

כלי המשכן יהיו מסודרים כך: ארון העדות (עם הכפורת והכרובים שמעליו) יונח בתוך קודש הקודשים לפני מן

הפרוכת. ובהיכל (בחינת הקודש במשכן), בצדו הימני יעמוד השולחן ובצדו השמאלי המנורה.

בפתחו של המשכן ייתלה מסך (עשוי כדוגמת מארג הפרוכת הפנימי) על גבי עמודי עץ מצופים זהב.

תבנית המזבח החיצון וכליו

מחוץ למשכן, בחצר העזרה, יוצב 'המזבח החיצון', עשוי עצי שיטים מצופים נחושת (בפרשה הבאה, פרשת 'תצוה' נלמד אודות 'המזבח הפנימי' המצופה זהב). אורכו ורוחבו של 'המזבח החיצון' (עליו קרבים הקרבנות, חמש אמות (כ-2.5 מטרים), וגובהו שלוש אמות (כ-1.5 מטר). בארבע צידי המזבח תוצמדנה טבעות, בהן יוכנסו בדים (מוטות) לשם נשיאתו ממקום למקום בעת המסעות. תוכו של המזבח יהיה חלול, וכל אימת שיחנו בני ישראל ויקימו את המשכן, ימולא חללו באדמה.

בראש המזבח, בארבע פינותיו, תהיינה ארבע קרנות מרובעות בולטות, עשויות יחידה אחת עם גוף המזבח, מצופות אף הן בנחושת. כל הכלים המשמשים במזבח לעבודת הקודש יהיו עשויים נחושת.

בפרשתנו אין מוזכר הכבש באמצעותו עולים הכהנים אל המזבח לשרת בקודש.

חצר העזרה ותבנית הקלעים

סביב המשכן תהיה חצר שאורכה מאה אמות (כ-50 מטרים) ורוחבה חמישים אמות (כ-25 מטרים). עיקר השטח ישמש חצר למשכן, היא העזרה. חצר העזרה תהיה מוקפת בגדר עשויה קלעים - מעין רשתות קלועות, שתהיינה קבועות על גבי כלונסאות עץ המונחים בבסיסם בתוך אדני נחושת. כלונסאות העץ יצופו בחישוקי כסף ובהם ווי כסף, עליהם ייתלו הקלעים. גובהה של גדר חצר המשכן חמש אמות (כ-2.5 מטר). בשער החצר תהיה תלויה רשת כמעין סבכה.

שלוש תרומות ומשמעותן הנצחית

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

"ויקחו לי תרומה... תקחו את תרומתי"

שלוש פעמים מוזכרת המילה "תרומה" (או "תרומתי") בתחילת פרשתנו, ומכך למדו חז"ל: "שלוש תרומות נאמרו בפרשה הזאת – תרומת אדנים, תרומת שקלים ותרומת המשכן".

תרומת השקלים נועדה לקניית קרבנות, והיא בבחינת ציווי לדורות (אף בימינו "משמיעין על השקלים" ונותנים מטבע של 'מחצית' לפני פורים). לעומתה, שתי התרומות האחרות היו הוראת שעה בלבד ולא ציווי לדורות: תרומת האדנים נועדה לעשיית אדני המשכן, ותרומת המשכן היתה לצורך עשיית המשכן (ובית המקדש).

קבלת עול

מכיון שהתורה היא נצחית, קיימות שלוש התרומות הללו גם בעבודת ה' שלנו, שעניינה לעשות 'משכן' לקב"ה בנפשו של כל אחד ואחד מישראל, כמו שדרשו רז"ל על הפסוק "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" – "בתוכו לא נאמר, אלא בתוכם, בתוך כל אחד ואחד מישראל".

תרומת האדנים היתה שווה לכל ישראל – מחצית השקל, ואילו בתרומת המשכן נתן כל אחד ואחד כפי נדבת-לבו. תרומת האדנים מסמלת את קבלת העול, הבאה מעצם הנשמה, ובזה כל ישראל שווים. לעומתה, תרומת המשכן מייצגת את עבודת ה' כפי שהיא באה בפרטי כוחות הנפש – בשכל ובמידות – ובזה יש חילוקי מדרגות בין יהודי אחד למשנהו.

בלימוד התורה אין שוויון

בעבודת ה' של יהודי קיימים שני מרכיבים – יש דברים שכל ישראל שווים בהם, ויש דברים שבהם באים לידי

ביטוי ההבדלים בין איש לרעהו. בקריאת שמע ובתפילה חייבים הכול בשווה. היהודי הפשוט והלמדן הגדול ביותר קוראים אותן שלוש פרשיות של 'שמע' ומתפללים בנוסח הקבוע שתיקנו אנשי כנסת הגדולה.

לעומת זאת, בלימוד התורה יש הבדלים קיצוניים בין איש לרעהו: יש מי שחייב ללמוד תורה יומם ולילה, ולא להסתפק בלימוד שטחי אלא להתעמק בה דוקא; 'בעל עסק' די לו בקביעת עיתים לתורה; ועד שיש מי שמקיימים את מצות לימוד התורה ב"פסוק אחד שחרית ופסוק אחד ערבית". גם בקיום המצוות יש כמה דרגות חיוב – גברים חייבים בכל המצוות, ואילו הנשים פטורות ממצוות עשה שהזמן גרמן.

איש כ"נדבת לבו"

כשם שבעשיית המשכן הגשמי היו האדנים היסודות שעליהם עמד המשכן כולו, כך בעשיית המשכן הרוחני מייצגים האדנים את קבלת העול, שהיא היסוד המשותף שעליו נבנית עבודת ה' כולו. רק לאחר מכן אפשר להגיע לכל הפרטים, שבהם כל יהודי נותן לקב"ה כפי 'נדבת לבו'.

אולם כשמגיעים לעשיית המשכן עצמו, כאן באים לידי ביטוי כוחותיו ותכונותיו הייחודיים של כל יהודי, ואין בזה הגבלות. כל יהודי עושה 'משכן' לקב"ה במקומו, בכישרונות שחונן בהם, בתחומי פעילותו ועיסוקו, איש איש לפי 'נדבת לבו' ורגשותיו.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך י"א)

המשכן בתוכנו

נקודות בעיבוד קל מתוך שיחה של הרבי מליובאוויטש

ההיבט שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לימינו כאשר המשכן ובית המקדש אינם קיימים בגשמיות. הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד מאיתנו, נצחי ותקף גם תמיד.

חיים של קדושה

איך נעשה מעצמנו 'משכן' לה? בדיוק כשם שנעשה המשכן הגשמי: יהודים לקחו חומר גשמי – זהב, כסף, נחושת, עצי שיטים, עורות אילים וכו' – ועל ידי שהקימו מהם בית לשם ה', נתקדשו החומרים הללו ונעשו משכן. כך נעשה גם אנו: ניטול את כל העולם הגשמי שעמו אנו באים במגע, ונשתמש בו לשם שמים, ובכך נעשה 'משכן' לקב"ה.

לא די בכך שהיהודי נזהר מלעבור על איסורי התורה. ה'משכן' האמיתי נעשה על ידי שאנו מקדשים גם את הדברים המותרים: אנו אוכלים – לא לשם התאוה האישית, אלא כדי לחיות ולעבוד את ה'; אנו עובדים – לא למען הכסף כמטרה בפני עצמה, אלא כדי לפרנס את המשפחה, לתת צדקה ולקיים מצוות בהידור; וכך בכל דבר ודבר. גישה כזאת מחדירה את הקדושה לתוך כל פרט בחיי האדם, והופכת אותו ל'משכן' שבו שורה הקב"ה.

'משכן' בבית הפרטי

גם הבית הפרטי צריך להיות 'משכן'. דרי הבית וכל הסביבה צריכים לחוש, שאין זה סתם בית פרטי. צריכים להשתדל להפוך את הבית למרכז של תורה, תפילה ומתן צדקה: לקיים שיעורי תורה בבית, להתפלל בו, לסייע לנזקקים לעזרה וכדומה.

כך נהיה כולנו 'משכן' שיפיץ את אור הקדושה לכל הסביבה, וזו תהיה ההכנה הטובה ביותר לבניין ה'משכן' הגדול ביותר – בית המקדש השלישי, במהרה בימינו.

(מעובד מתוך הספר "שולחן שבת",

על פי 'לקוטי שיחות' כרך ג')

"ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם" (שמות כה,ח)

לאחר מעמד הר סיני ונתינת התורה, מצוה הקב"ה את בני ישראל להקים בעבורו את המשכן. המטרה בהקמת המשכן היא כשמו – לבנות בית שבו ישכון ויתגלה הקב"ה. וכפי שהקב"ה אכן אומר במפורש: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם".

ערכו הגדול של המשכן (ואחריו בית המקדש) אמנם טמון בנקודה זו – שיש בו גילויי שכונה באורח מתמיד. במשכן היה הקב"ה מדבר עם משה רבנו, במשכן ראו כל בני ישראל גילויי שכונה מופלאים, ובאמצעות המשכן הרגיש כל יהודי כי אכן השכינה שורה בישראל.

גילוי השכינה

זו גם הסיבה, שהמשכן ובית המקדש תופסים מקום כה מרכזי בעם ישראל, עד שאנו מתפללים כמה פעמים בכל יום על בנייתו המחודשת של בית המקדש. אנו רוצים ומבקשים, שהקב"ה ישוב וישרה ויתגלה בתוכנו, שנזכה לגילוי מתמיד של שכנת עוזו – דבר שנעשה באמצעות בית המקדש.

אולם בציווי זה על הקמת המשכן יש היבט רחב ועמוק יותר. אם נתבונן בלשון הציווי נמצא, שהקב"ה אומר: "ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם", ולא (כפי שהיה מתאים יותר) "בתוכו". מכאן דרשו חכמים, שהכוונה היא – "בתוך כל אחד ואחד מישראל". כלומר, על ידי הקמת המשכן שוכן ומתגלה הקב"ה בתוך כל יהודי.

היבט זה שבהקמת המשכן שייך, כמובן, גם לנו. אף שאין בימינו משכן ובית מקדש גשמיים, הרי הרעיון שבכך – השכנת הקב"ה בתוך כל אחד ואחד מאיתנו – הוא נצחי ותקף גם בעבורנו, כאן ועכשיו.

חסידות על הפרשה תרומה

אולם לא תוכל לעשות זאת לבדך; אני אעשה זאת עבורך. עליך רק להשליך את הזהב שלך לתוך האש שבליבך, היינו רשפי אש האהבה לה'.

(מעבד מתוך 'לקוטי שיחות' כרך א, עמ' 174)

להפוך 'רוח של שטות' ל'שטות של קדושה'. ועשית את הקרשים למשכן עצי שיטים עומדים (כו,טו)

שורש המילה 'שיטים' הוא 'שיטה', שמשמעותה נטייה (כי מחמת גובהו של עץ השיטה הוא נוטה לכאן ולכאן). דהיינו, יש דבר שהוא אמצעי, וההטיה לאיזה צד, למעלה או למטה, נקראת שיטה.

אף תיבת (המילה) 'שטות' היא מאותו שורש. נמצא כי 'שיטה', 'שיטים' ו'שטות' – כולם משורש אחד. והנה דרך המיצוע היא דרך ההיגיון והשכל. ההטיה מדרך זו למטה היא 'שטות דלעומת זה' (דקליפה), וההטיה כלפי מעלה היא 'שטות דקדושה'.

'שטות דלעומת זה' היא אותה רוח שטות הגורמת לאדם לחטוא, וכמאמר רז"ל (סוטה ג) "אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות".

'שטות דקדושה' היא כאשר יהודי עובד את ה' במסירות נפש באופן שלמעלה מטעם ודעת.

עבודת האדם היא אפוא להפוך את ה'שטות דלעומת זה' ל'עצי שיטים עומדים' – 'שטות דקדושה'.

(מעובד מתוך 'ספר המאמרים' תש"י, עמ' 114)

הגשמיות - כלי לרוחניות ויקחו לי תרומה (כה,ב)

שני פירושים בתיבת "תרומה": הפרשה והרמה. ושניהם עולים בקנה אחד: כשאדם מפריש מכספו וזהבו לדבר של קדושה, הוא מרים אותם מחומריותם וגשמיותם ומעלה אותם ל'גבוה', לרוחניות ולקדושה. כפתגם הידוע של רבנו הזקן: השם יתברך משפיע לאדם גשמיות, והאדם עושה מהגשמיות – רוחניות.

(לקוטי שיחות' חלק יא)

האש שבלב – נתינת המיטב והמובחר תיעשה המנורה (כה,לא)

תיעשה המנורה: מאליה, לפי שהיה משה מתקשה בה, אמר לו הקב"ה: השלך את הכיכר לאור והיא נעשית מאליה (רש"י)

מדוע נתקשה משה בעשיית המנורה דוקא ולא בעשיית שאר הכלים?

אלא המנורה היתה צריכה להאיר את חושך העולם, וכמאמר רז"ל (שבת כב) "עדות היא לבאי עולם שהשכינה שורה בישראל". ולכן נתקשה משה: איך אפשר להאיר את חושך העולם על ידי מנורה גשמית? אמר לו הקב"ה: אמת שאין הדבר בכחו של בן אדם, אך השלך את הכיכר לתוך האש, ואני אעשה מזה מנורה.

הקב"ה אומר לאדם: אינני מסתפק ברוחניות שלך, בלימוד התורה שלך, בתפילתך, ובקיום המצוות שלך. אני דורש ממך שגם מהגשמיות שלך תעשה לי מקדש.

בקרו אותנו באתר החדש

www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

עזרה ראשונה לנפש

ספר התנ"ך

שבת שלום!!!

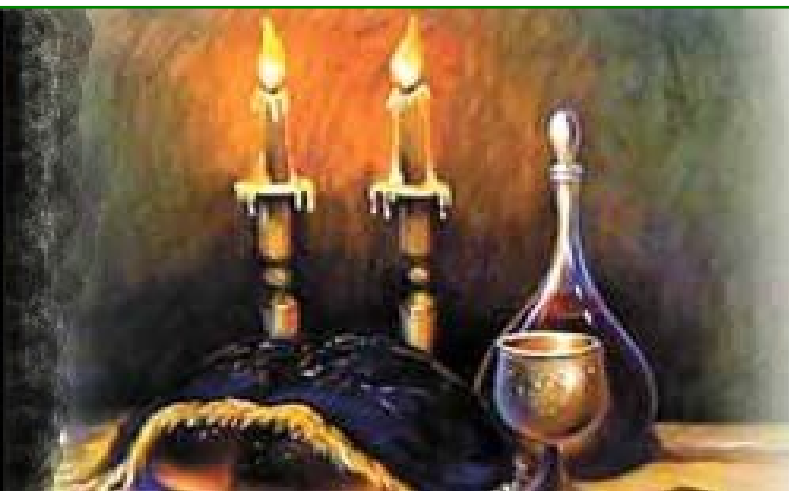
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל 7)
ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:04	16:51	י-ם
18:06	17:05	ת"א
18:05	16:56	חיפה
18:07	17:09	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון